ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКРЕДИТАЦІЮ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ, ЗА ЯКИМИ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

м. Івано-Франківськ

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ПРОЕКТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства освіти і науки України
від _____ 2019 р. № _____

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
«_____»_____ 2019 р.
за № _____

ПОЛОЖЕННЯ
про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти

1. Загальна частина

1. Це Положення визначає основні засади та порядок проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (далі – освітня програма) як інструменту зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні.

2. Дія цього Положення поширюється на заклади вищої освіти та наукові установи незалежно від форми власності та сфери управління, що здійснюють освітню діяльність у сфері вищої освіти на підставі відповідної ліцензії (далі – заклади вищої освіти).

Освітні програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти відокремленими структурними підрозділами закладів вищої освіти, структурними підрозділами закладів вищої освіти, які знаходяться в іншому населеному пункті, ніж заклад вищої освіти, підлягають окремій акредитації у встановленому цим Положенням порядку.

3. Для цілей цього Положення акредитацією освітньої програми (далі – акредитація) є оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою, включаючи відповідність стандарту вищої освіти, спроможність виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання, відповідно до встановлених критеріїв.

4. Метою акредитації є об’єктивне оцінювання та покращення якості освітньої програми, розвиток університетської автономії, підвищення довіри до вищої освіти в Україні, сприяння інтеграції українських закладів вищої освіти до Європейського простору вищої освіти.

5. Акредитація здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство).

6. Акредитація є добровільною і проводиться з ініціативи закладу вищої освіти.

7. Акредитація проводиться відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», цього Положення, Статуту Національного агентства та інших актів законодавства.

8. Акредитація освітніх програм проводиться за спеціальністю з урахуванням вимог до інших складових цих програм.

9. Акредитація міждисциплінарних освітніх програм проводиться за основною спеціальністю з урахуванням вимог до інших складових цих програм.

10. Може здійснюватися одночасна акредитація групи освітніх програм у межах однієї спеціальності.

2. Критерії оцінювання якості освітньої програми

1. Критерії оцінювання якості освітньої програми (далі - Критерії) є засобом оцінювання якості освітньої програми, який використовується під час акредитації.

2. Критерії є невід'ємною частиною цього Положення та застосовуються з урахуванням Стандартів і рекомендацій із забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (EuropeanStandardsandGuidelinesforQualityAssuranceforEuropeanHigherEducationArea).

3. Підставами для акредитації є відповідність освітньої програми та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою наступним критеріям:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

1.2. Освітня програма відповідає стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти та спеціальністю.

1.3. Освітня програма ураховує вимоги професійного стандарту (якщо передбачено присвоєння відповідної професійної кваліфікації та за його наявності).

1.4. Цілі освітньої програми та очікувані результати навчання сформульовані з урахуванням потреб та інтересів внутрішніх і зовнішніх заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

1.5. Проектування освітньої програми – це визначення її змісту та засобів, за якими будуть досягнуті сформульовані цілі у відповідності з стандартами вищої освіти та потребам стейкхолдерів. Освітня програма проектується згідно з тенденціями розвитку відповідної спеціальності(спеціалізації), потребами наукових досліджень та ринку праці, вимогами чинного законодавства, а також прийнятими відповідно до нього локальними нормативними актами закладу вищої освіти.

1.6. Під час проектування освітньої програми було враховано відповідний інституційний, галузевий та регіональний контексти, включаючи аналогічні вітчизняні та іноземні програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

2.1. Обсяг освітньої програми відповідає вимогам законодавства.

2.2. Освітня програма має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та очікуваних результатів навчання.

2.3. Існують процедури, які дозволяють запобігти дублюванню змісту різних освітніх компонентів.

2.4. Зміст освітньої програми відповідає заявленій для неї предметній сфері (галузі знань та спеціальності)

2.5. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, у т.ч. через індивідуальний вибір навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

2.6. Зміст освітньої програми має забезпечити досягнення загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та соціальних навичок.

2.7. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває навчальне навантаження, є відповідним для досягнення цілей та очікуваних результатів навчання програми.

2.8. Структура освітньої програми дозволяє здобувачеві вищої освіти взяти участь у національній та міжнародній академічній мобільності.

2.9. В разі потреби та внаслідок відповідної співпраці з працедавцями структура освітньої програми може спиратися на форму дуальної освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

3.1. Умови прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

3.2. Умови прийому на навчання за освітньою програмою та вимоги до вступників сприяють досягненню заявлених у програмі цілей.

3.3. Заклад вищої освіти надає можливість для коригування рівня початкових компетентностей вступників, необхідних для успішного навчання на освітній програмі (компенсаційні заходи).

3.4. Існують чіткі і зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються.

3.5. Існують чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються.

Критерій 4. Навчання і викладання на освітній програмі

4.1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у програмі цілей, відповідають вимогам студентоорієнтованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2. Під час реалізації освітньої програми використовуються силабуси, які містять доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, очікуваних результатів навчання, змісту навчальних занять, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

4.3. Заклад вищої освіти забезпечує належне поєднання навчання і досліджень у ході реалізації освітньої програми, а також відповідну інфраструктуру.

4.4. Існує практика академічної підтримки здобувачів освіти.

4.5. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють навчально-методичні матеріали на основі наукових досягнень у своїй галузі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів та академічна доброчесність

5.1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення очікуваних результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

5.2. Існують чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються, забезпечують неупередженість екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

5.3. Правила проведення контрольних заходів передбачають планування та виконання індивідуальних завдань,порядок повторного проходження контрольних заходів, особливості проведення контрольних заходів для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, а також порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

5.4. У закладі вищої освіти наявні чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу. Заклад вищої освіти використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

5.5. Освітня програма містить елементи, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти

Критерій 6. Людські ресурси

6.1. Кількість, рівень професійної та академічної кваліфікації викладачів та інших працівників, що забезпечують належний рівень навчальних курсів та реалізацію освітньої програми, є достатніми.

6.2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації програми.

6.3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

6.4. Існує практика залучення сумісників, у т.ч. професіоналів-практиків, з метою ефективного функціонування освітньої програми.

6.5. Заклад вищої освіти має належну систему професійного розвитку (підвищення кваліфікації) викладачів (власну або у співпраці з іншими ЗВО).

6.6. Існує система заохочення викладачів, що стимулює їх до досконалості в освітній і науковій діяльності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

7.1. Інфраструктура, обладнання та навчально-методичне забезпечення є достатнім для реалізації освітньої програми, досягнення заявлених у ній цілей та очікуваних результатів навчання (у тому числі для індивідуального навчання та самостійної роботи).

7.2. Заклад вищої освіти забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для провадження освітньої, викладацької та/або наукової діяльності у межах програми.

7.3. Заклад вищої освіти має достатні фінансові та матеріально-технічні ресурси для реалізації програми упродовж усього періоду акредитації.

7.4. У закладі вищої освіти створене освітнє середовище, відповідне очікуваним результатам навчання, безпечне для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти, що дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси як в освітній, так і позаосвітній сферах, включаючи організоване самими здобувачами вищої освіти через органи студентського самоврядування.

7.5. Заклад вищої освіти створює і забезпечує механізми освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів вищої освіти (по можливості включаючи тьюторство, менторство, коучинг або аналогічні практики).

7.6. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

7.7. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (включаючи, але не виключно, пов’язаних із сексуальними домаганнями або дискримінацією), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується.

Критерій 8. Забезпечення якості освітньої програми

8.1. На всіх рівнях управління програмою забезпечується лідерство, зокрема через здатність виробляти стратегію та приймати відповідні оперативні рішення. Діяльність закладу вищої освіти з реалізації освітньої програми узгоджується з його місією та стратегією.

8.2. Заклад вищої освіти має визначені політику та процедури внутрішнього забезпечення якості, що послідовно дотримуються щодо освітньої програми.

8.3. Існують процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які передбачають залучення та отримання зворотного зв’язку від заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Проводяться регулярні опитування здобувачів вищої освіти, випускників і роботодавців.

8.4. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітніх програм та

інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

8.5. Роботодавці безпосередньо та через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

8.6. Існує система збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників програми.

8.7. Система забезпечення якості забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або діяльності з реалізації цієї програми

8.8. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час удосконалення освітньої програми.

8.9. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє підтримці якості та постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

9.1. Існують чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються.

9.2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за два місяці до запланованої дати затвердження освітньої програми здійснює її попереднє оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті з метою отримання зауважень та пропозиції всіх стейкхолдерів.

9.3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та зміст) в обсязі, достатньому для інформування відповідних стейкхолдерів та суспільства.

4. Критерії застосовуються закладом вищої освіти під час формування звіту про самооцінювання, а також Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, його галузевими експертними радами та експертами під час проведення акредитації.

5. Застосування Критеріїв відбувається у відповідності до методичних рекомендацій, які затверджуються Національним агентством та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті.

6. Оцінювання освітньої програми здійснюється за кожним критерієм згідно зі шкалою оцінювання, яка включає чотири рівні відповідності:

0 рівень (відмова в акредитації) передбачає, що програма не відповідає встановленим вимогам

1 рівень передбачає, що програма частково відповідає встановленим вимогам

2 рівень передбачає, що програма повністю відповідає встановленим вимогам

3 рівень передбачає, що програма повністю відповідає встановленим вимогам і має інноваційний характер (зразкова акредитація).

3. Порядок проведення акредитації

1. Акредитація вперше проводиться впродовж останнього року навчання першого набору здобувачів вищої освіти за даною освітньою програмою.

2. Заклади вищої освіти до 1 жовтня кожного навчального року попередньо повідомляють Національне агентство про намір акредитувати освітні програми у поточному навчальному році. У 20-денний термін Національне агентство повідомляє заклад вищої освіти про місяць, в якому прийматиметься його заява про акредитацію відповідної програми.

3. Наступна (чергова) акредитація проводиться впродовж останнього року строку дії сертифіката про акредитацію. У разі не проведення чергової акредитації до завершення дії сертифікату про акредитацію акредитація проводиться у тому ж порядку, що вперше. Заклад вищої освіти має право достроково ініціювати проведення чергової акредитації.

4. Заклад вищої освіти, який бажає акредитувати освітню програму, подає Національному агентству такі матеріали для акредитації:

1) звернення про попередній розгляд акредитаційної справи;

2) письмову заяву про проведення акредитації освітньої програми (освітніх програм);

3) затверджені в установленому порядку освітню програму (освітні програми) та навчальний план (навчальні плани) за цією програмою (програмами);

4) звіт про самооцінювання освітньої програми (освітніх програм) відповідно до Критеріїв та документи, що підтверджують наведені у ньому відомості;

5) рецензії та відгуки роботодавців (за наявності).

Форми документів, визначені підпунктами 1, 2, 4 цього пункту, затверджуються Національним агентством та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті. Форма звіту про самооцінювання освітньої програми може містити перелік обов’язкових документів, що підлягають поданню для підтвердження наведених у ньому відомостей.

5. Матеріали для акредитації подаються в електронній формі відповідно до вимог, встановлених Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та засвідчуються електронним цифровим підписом керівника закладу вищої освіти.

У разі наявності у документах закладу вищої освіти інформації, що становить державну таємницю, допускається вивчення таких документів експертами під час виїзної акредитаційної експертизи.

6. Попередній (дистанційний) розгляд акредитаційної справи проводиться впродовж п’ятнадцяти робочих днів після отримання матеріалів для акредитації Секретаріатом Національного агентства.

За умови невідповідності поданих матеріалів цьому Положенню та вимогам Національного агентства, акредитаційна справа повертається заявнику із зазначенням причин повернення.

За умови повноти поданих матеріалів, їхньої відповідності цьому Положенню та вимогам Національного агентства заява закладу вищої освіти реєструється в Національному агентстві.

Процедура акредитації освітньої програми починається з моменту реєстрації заяви про акредитацію освітньої програми (освітніх програм) секретаріатом Національного агентства і закінчується винесенням відповідного рішення про акредитацію або відмову в ній Національним агентством.

7. Впродовж п’яти робочих днів з дня реєстрації заяви про проведення акредитації наказом Голови Національного агентства відповідно до цього Положення призначається експертна група, яка проводить акредитаційну експертизу, визначається строк її роботи, у тому числі дати проведення виїзної акредитаційної експертизи та кінцевий строк подання звіту, а також визначається працівник секретаріату Національного агентства, відповідальний за супроводження акредитаційної експертизи.

Протягом часу проведення акредитаційної експертизи фізичні та юридичні особи мають право подавати до Національного агентства звернення з інформацією, що стосується освітньої програми, яка акредитується. Такі звернення доводяться до відома членів експертної групи.

8. Акредитаційна експертиза передбачає:

1) вивчення експертною групою звіту про самооцінювання, доданих до нього матеріалів, а також усіх інших матеріалів та інформації, що стосується освітньої програми та діяльності закладу вищої освіти за цією програмою;

2) виїзну акредитаційну експертизу закладу вищої освіти;

3) складання звіту про результати акредитаційної експертизи.

9. Експертна група для проведення акредитаційної експертизи освітньої програми формується у складі керівника та двох експертів, у тому числі одного експерта з числа здобувачів вищої освіти. У разі одночасної акредитації двох чи більше освітніх програм у межах однієї спеціальності або міждисциплінарних освітніх програм, склад експертної групи може бути розширений, але не більше ніж на одного експерта на одну програму.

З метою уникнення конфлікту інтересів до складу експертної групи не можуть включатися експерти, які працювали або працюють (у тому числі на умовах сумісництва) у відповідному закладі вищої освіти, є або були здобувачами вищої освіти у цьому закладі.

10. Інформація про склад експертної групи доводиться до відома керівника закладу вищої освіти, програма якого акредитується, а також керівника програми. За обґрунтованою заявою закладу вищої освіти, зокрема, у випадку наявності конфлікту інтересів або обставин, які дають підстави для обґрунтованого припущення про упередженість експерта, окремий член експертної групи може бути відкликаний Національним агентством зі складу експертної групи з одночасною заміною на іншого експерта. У випадку заміни експерта (експертів) експертної групи строк процедури акредитації може бути продовжений.

11. Керівнику та членам експертної групи надсилаються матеріали акредитаційної справи в електронному вигляді для попереднього вивчення, що здійснюється впродовж десяти робочих днів. Під час попереднього вивчення матеріалів акредитаційної справи кожний член експертної групи має право отримувати додаткову інформацію від закладу вищої освіти на свій запит.

12. Виїзна акредитаційна експертиза здійснюється шляхом візиту (відвідування) закладу вищої освіти експертною групою згідно з програмою,

погодженою керівником експертної групи та керівником закладу вищої освіти. Дотримання вимог програми роботи експертної групи є частиною зобов'язань закладу вищої освіти, передбачених акредитаційною процедурою. Заклад вищої освіти зокрема забезпечує присутність у визначений програмою роботи експертної групи час осіб, з якими заплановані індивідуальні співбесіди, інтерв'ю, фокус-групи (представників керівництва закладу, навчально-наукових інститутів (факультетів), гарантів і членів групи забезпечення освітніх програм, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, представників органів студентського самоврядування, здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців тощо).

13. Метою виїзної акредитаційної експертизи є уточнення фактів, вказаних у звіті про самооцінювання, а також опитування представників заінтересованих сторін про освітню програму та діяльність закладу вищої освіти за цією програмою, формування висновків щодо якості програми, рекомендацій для її вдосконалення.

14. Час і строки проведення виїзної акредитаційної експертизи встановлюються експертною групою за погодженням з закладом вищої освіти. Тривалість виїзної акредитаційної експертизи не може перевищувати трьох днів.

15. На час проведення виїзної акредитаційної експертизи члени експертної групи, які беруть у ній участь, звільняються від виконання обов'язків за основним місцем роботи або навчання. Керівники закладів освіти, підприємств, установ та організацій, працівники або здобувачі вищої освіти яких беруть участь в акредитаційній експертизі, забезпечують участь таких працівників або здобувачів вищої освіти в акредитаційній експертизі та інших заходах Національного агентства.

16. За результатами вивчення звіту про самооцінювання та матеріалів виїзної акредитаційної експертизи експертна група складає мотивований звіт про результати акредитаційної експертизи (далі – звіт), який має включати рекомендації щодо подальшого розвитку освітньої програми (освітніх програм)та освітньої діяльності за цією програмою (цими програмами).

Форма звіту затверджується Національним агентством.

17. Звіт підписується усіма членами експертної групи. Член експертної групи, який повністю або частково не погоджується із звітом, має право підписати його з окремою думкою, яка долучається до звіту і є його невід'ємною частиною.

18. Звіт подається керівником експертної групи до Національного агентства не пізніше п'яти робочих днів після завершення роботи безпосередньо в закладі вищої освіти в електронному вигляді, завірений електронними цифровими підписами керівника та членів експертної групи. Секретаріат Національного агентства впродовж двох робочих днів надсилає звіт керівнику закладу вищої освіти.

19. Керівник закладу вищої освіти має право упродовж трьох робочих днів з дня отримання звіту надати Національному агентству мотивовані зауваження до звіту, які можуть містити, у тому числі, відомості щодо порушення експертною групою процедури проведення акредитації, визначеної цим Положенням.

4. Прийняття рішення про акредитацію

1. Рішення щодо акредитації освітньої програми приймається Національним агентством на підставі експертного висновку відповідної галузевої експертної ради, який представляє голова або уповноважений ним член цієї галузевої експертної ради.

2. У день подання зауважень до звіту або на наступний день після завершення строку для подання таких зауважень секретаріат Національного агентства надає доступ до матеріалів акредитаційної справи членам відповідної галузевої експертної ради (далі – ГЕР). Для підготовки питання для розгляду ГЕР у порядку черговості з числа членів відповідної ГЕР визначається доповідач.

3. Розгляд акредитаційних справ галузевою експертною радою здійснюється за скороченою або повною процедурою.

Повна процедура застосовується у разі подання закладом вищої освіти зауважень до звіту або на вимогу хоча б одного члена відповідної галузевої ради, яка має бути подана упродовж 2 робочих днів з дня отримання підготовленого доповідачем проекту експертного висновку.

За відсутності підстав для застосування повної процедури використовується скорочена процедура

4. У разі розгляду акредитаційної справи за скороченою процедурою доповідач забезпечує підготовку проекту експертного висновку ГЕР упродовж 3 робочих днів з дня отримання акредитаційної справи. Проект експертного висновку ГЕР надсилається усім її членам.

Якщо упродовж 2 робочих днів членами ГЕР не було подано вимоги про розгляд акредитаційної справи за повною процедурою, проект експертного висновку вважається схваленим ГЕР, підписується головою ГЕР і направляється на розгляд Національного агентства.

5. За наявності підстав для розгляду акредитаційної справи за повною процедурою акредитаційна справа розглядається на засіданні ГЕР. У засіданні галузевої експертної ради під час розгляду відповідного питання має право брати участь керівник або представник закладу вищої освіти, а також керівник та члени експертної групи.

6. За наслідками розгляду акредитаційної справи за повною процедурою ГЕР приймає одне із наступних рішень:

1) про схвалення експертного висновку ГЕР і направлення акредитаційної справи на розгляд Національного агентства;

2) про подання Національному агентству пропозиції щодо анулювання результатів акредитаційної експертизи та призначення повторної акредитаційної експертизи.

7. Експертний висновок ГЕР складається за формою, встановленою Національним агентством, та має містити рекомендації щодо подальшого розвитку освітньої програми (освітніх програм) та/або освітньої діяльності за цією програмою (цими програмами).

8. За результатами розгляду експертного висновку ГЕР Національне агентство може прийняти одне із наступних рішень:

1) про акредитацію освітньої програми, у т. ч. із визначенням «зразкова»;

2) про відмову в акредитації освітньої програми;

3) про відмову в акредитації освітньої програми з висловленням зауважень, що можуть бути усунуті в короткий термін;

4) про анулювання результатів акредитаційної експертизи та призначення повторної акредитаційної експертизи.

9. За результатами розгляду пропозиції ГЕР щодо анулювання результатів акредитаційної експертизи Національне агентство має право прийняте одне із наступних рішень:

1) про анулювання результатів акредитаційної експертизи та призначення повторної акредитаційної експертизи;

2) про повернення акредитаційної справи до ГЕР для повторного розгляду та підготовки експертного висновку.

10. На засіданні Національного агентства може бути присутній керівник або представник закладу вищої освіти під час розгляду відповідного питання, а також керівник та члени експертної групи.

11. Національне агентство у своєму рішенні має право відступити від висновків експертної групи та/або ГЕР із наведенням відповідних мотивів такого рішення.

12. Рішення про акредитацію 3 рівня з визначенням «зразкова» приймається в разі дотримання таких умов:

1) освітня програма відповідає всім визначеним Критеріям;

2) освітня програма демонструє проактивність та інноваційність у своєму розвитку.

13. Рішення про акредитацію 2 рівня приймається в тому разі, коли освітня програма повністю відповідає всім визначеним критеріям.

14. Рішення про акредитацію 3 рівня приймається в тому разі, коли освітня програма частково відповідає всім визначеним критеріям.

15. Рішення про відмову в акредитації з висловленням зауважень, що можуть бути усунуті в короткий термін приймається у разі встановлення невідповідності освітньої програми не більше як двом визначеним Критеріям за умови, що ці невідповідності можуть бути усунені в короткий термін, при тому що по всіх інших Критеріях встановлена відповідність.

16. В разі відмови в акредитації з висловленням зауважень, що можуть бути усунуті в короткий термін, заклад вищої освіти може до завершення навчального року надати документи відповідній ГЕР, які засвідчують усунення висловлених експертами зауважень щодо якості освітньої програми. Такі документи додаються до акредитаційної справи для прийняття відповідного рішення за процедурою, визначеною у пп. 1-8 Розділу 4 цього Положення.

17. Рішення про відмову в акредитації приймається у разі:

1) встановлення невідповідності освітньої програми хоча б одному з визначених Критеріїв;

2) якщо з часу проведення попередньої акредитації в освітній діяльності закладу вищої освіти виявлено не усунуті на час акредитації порушення законодавства у сфері освіти, які стосуються цієї освітньої програми;

3) у поданих для акредитації матеріалах виявлено недостовірну інформацію.

18. Рішення про анулювання результатів акредитаційної експертизи та призначення повторної акредитаційної експертизи приймається у разі, якщо:

1) акредитаційна експертиза була проведена із порушенням встановленої цим Положенням процедури, якщо це вплинуло або могло вплинути на результати експертизи;

2) наявні підстави вважати, що експертна група у звіті дійшла явно необґрунтованих висновків.

19. У разі прийняття рішення про призначення повторної акредитаційної експертизи, процедура акредитації розпочинається спочатку з етапу реєстрації заяви закладу вищої освіти на проведення акредитації. У здійсненні повторної акредитаційної експертизи не можуть приймати участь експерти, які були включені до попереднього складу експертної групи.

20. У випадку проведення одночасної акредитації групи освітніх програм у межах однієї спеціальності Національне агентство може прийняти однакові або різні рішення стосовно акредитації кожної з окремих освітніх програм.

21. У випадку прийняття рішення про акредитацію освітньої програми Національне агентство видає закладу вищої освіти сертифікат про акредитацію. Сертифікат про акредитацію вперше видається за кожною акредитованою освітньою програмою строком на п’ять років, а при другій та наступних акредитаціях – строком на десять років.

22. Інформація про видачу сертифіката вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти. Форма, зміст та порядок видання сертифікату визначається Законом України «Про вищу освіту» та Постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 р. № 1177.

23. У разі прийняття рішення про відмову в акредитації повторне подання документів для акредитації цієї ж освітньої програми можливе наступного навчального року з дня ухвалення такого рішення за умови усунення недоліків, вказаних у відповідному звіті (протоколі) Національного агентства.

24. Для забезпечення відкритості та прозорості акредитаційного процесу:

24.1. на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти публікуються:

1) звіт про самооцінювання освітньої програми (освітніх програм), що оприлюднюється не пізніше 5 робочих днів з дня подання до Національного агентства матеріалів на акредитацію;

2) рішення про акредитацію або відмову в акредитації освітньої програми (освітніх програм), експертний висновок відповідної галузевої експертної ради, звіт експертної групи, що оприлюднюється упродовж 10 робочих днів після прийняття рішення Національним агентством;

24.2. на офіційному веб-сайті Національного агентства публікуються:

1) наказ про затвердження складу експертної групи для проведення акредитаційної експертизи (у тому числі повторної) освітньої програми (освітніх програм), що розміщується не пізніше наступного робочого дня після його підписання;

2) рішення про акредитацію або відмову в акредитації освітньої програми (освітніх програм), експертний висновок відповідної галузевої експертної ради, звіт експертної групи, що оприлюднюється упродовж 10 робочих днів після прийняття рішення Національним агентством.

5. Оскарження рішення про акредитацію

1. Рішення Національного агентства за результатами розгляду акредитаційної справи може бути оскаржене самим закладом вищої освіти, іншою юридичною або фізичною особою, які вважають, що таким рішенням порушені їхні права або законні інтереси, впродовж п’яти робочих днів з дня його прийняття з підстав порушення процедури розгляду питання ГЕР та/або Національним агентством шляхом подання відповідної скарги до Апеляційного комітету Національного агентства. Подання скарги з інших підстав, у тому числі у зв’язку із незгодою із звітом експертної групи по суті, після прийняття відповідного рішення Національного агентства, не допускається.

У разі подання скарги з порушенням встановленого строку вона повертається скаржникові без її розгляду на засіданні Апеляційного комітету.

2. Апеляційний комітет Національного агентства розглядає скаргу і вносить на найближче засідання Національного агентства пропозиції щодо можливості її задоволення.

3. За результатами розгляду скарги Національне агентство з урахуванням пропозицій Апеляційного комітету має право прийняте одне з таких рішень:

1) про залишення скарги без розгляду у зв’язку із поданням її з підстав, не передбачених ч. 1 Розділу 5 цього Положенням, або особою, права та/або законні інтереси якої не порушені відповідним рішенням;

2) про відмову у задоволенні скарги та залишення попереднього рішення без змін;

3) про скасування попереднього рішення та направлення акредитаційної справи на повторний розгляд до ГЕР або на засіданні Національного агентства.

4. Рішення Національного агентства може бути оскаржене в установленому порядку в суді.

6. Права та обов’язки експертів, що проводять акредитацію

1. Експерт є фахівцем, який здійснює акредитаційну експертизу освітньої програми у закладі вищої освіти, та/або є членом галузевої експертної ради.

2. Експертом може бути особа, яка володіє необхідними знаннями і навичками, що дозволяють їй ефективно здійснювати оцінювання якості освітніх програм та діяльності закладів вищої освіти за цими програмами, розробляти рекомендації щодо покращення якості вищої освіти за відповідними спеціальностями.

3. Порядок відбору, навчання, сертифікації, права, обов’язки та відповідальність експертів, що залучаються до здійснення акредитації експертизи, визначається Національним агентством.

4. Пропозиції щодо кандидатур до складу експертів можуть вноситися закладами освіти, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, національним об’єднанням студентів, а також окремими фізичними особами, у тому числі шляхом самовисування відповідно до встановленої Національним агентством процедури добору експертів.

5. Національне агентство може вести реєстр експертів у встановленому ним порядку.

6. Особа, що бажає увійти до складу експертів, підписує декларацію доброчесності, текст якої розробляється і затверджується Національним агентством. Особу, що відмовилася підписати декларацію доброчесності, не може бути включено до складу експертів.

7. Експерти здійснюють свої функції на підставі укладених з ними цивільно-правових договорів.

8. Експерт повинен знати:

1) зміст стандартів вищої освіти за відповідними спеціальностями;

2) Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості вищої освіти у Європейському просторі вищої освіти;

3) Критерії;

4) правові засади функціонування закладів вищої освіти.

9. Експерт повинен володіти методами зовнішнього оцінювання якості освітніх програм та діяльності закладу вищої освіти за відповідними програмами, у тому числі вміти:

1) встановлювати відповідність/невідповідність змісту підготовки здобувачів вищої освіти і випускників програми стандартові вищої освіти;

2) проводити аналіз, систематизувати і узагальнювати інформацію, що стосується освітньої програми та діяльності закладу за програмою;

3) проводити аналіз внутрішньої документації закладів вищої освіти, пов'язаної з розробленням та реалізацією освітньої програми (навчальних планів і пояснювальних записок до них, робочих навчальних програм тощо), а також програм практик, методичних матеріалів, розроблених на реалізацію освітньої програми, інших матеріалів, що забезпечують якість освіти тощо;

4) здійснювати збір інформації шляхом опитування, анкетування, інтерв'ю та інших методів, а також обробку і узагальнення цієї інформації;

5) оцінювати різноманітні ресурси закладу вищої освіти;

6) взаємодіяти в процесі проведення акредитаційної експертизи з іншими експертами, Національним агентством, акредитаційним органом, закладом вищої освіти;

7) складати звіт про результати виїзної акредитаційної експертизи;

8) надавати обґрунтовані висновки за результатами акредитаційної експертизи.

10. Під час виїзної акредитаційної експертизи експерт має право:

1) безперешкодного доступу на територію та в приміщення закладу вищої освіти;

2) знайомитися з документацією закладу вищої освіти, необхідною для проведення експертизи;

3) отримувати від закладу, інших установ та організацій в установленому порядку будь-яку інформацію про його діяльність, що стосується навчальної програми та її реалізації у закладі вищої освіти;

4) проводити інтерв'ювання, фокус-групи, опитування учасників освітнього процесу, отримувати від них інформацію стосовно діяльності закладу вищої освіти в інший спосіб;

5) отримувати пояснення щодо звіту про самооцінювання.

11. Під час виїзної акредитаційної експертизи експерт повинен:

1) чітко дотримуватися програми візиту;

2) уникати незапланованих заходів, зокрема розважального чи соціалізуючого характеру, які проводить заклад вищої освіти;

3) уникати харчування та проживання на території чи в приміщеннях, що належить закладу вищої освіти;

4) уникати отримання чи випрошування подарунків у будь-які формі, винагород чи відшкодування витрат, пов’язаних з експертизою, від працівників закладу вищої освіти чи третіх осіб;

5) категорично утримуватися від авторитарного чи принизливого стилю спілкування з працівниками закладу, комунікувати винятково у дружелюбній манері, підтримуючи атмосферу взаємної поваги і підтримки,

6) не розголошувати передчасно інформацію щодо висновків та результатів експертизи.

12. Експерт зобов‘язаний:

1) постійно підвищувати свою кваліфікацію у сфері оцінювання якості вищої освіти шляхом самоосвіти, участі у відповідних заходах Національного агентства та іншими способами;

2) забезпечити об'єктивність, достовірність та своєчасність проведення акредитаційної експертизи, у тому числі виїзної;

3) формувати обґрунтовані висновки та рекомендації щодо підвищення якості освітньої програми та/або діяльності закладу вищої освіти за цією програмою, подати їх на розгляд відповідної галузевої експертної ради та/або Національного агентства;

4) забезпечувати збереження інформації з обмеженим доступом, що стала йому відомою під час акредитаційної експертизи.

13. Національне агентство забезпечує проведення регулярних тренінгів, інструктажів та навчання для експертів з метою підвищення їхньої кваліфікації у сфері забезпечення якості вищої освіти.

14. Експерту забезпечується можливість:

1) вносити пропозиції Національному агентству щодо вдосконалення вимог до системи забезпечення якості вищої освіти, освітньої діяльності закладів освіти, Критеріїв, вимог, показників та порядку їх запровадження, внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів у сфері забезпечення якості вищої освіти;

2) брати участь у засіданнях галузевих експертних рад та Національного агентства підчас обговорення результатів акредитаційної експертизи відповідно до вимог цього Положення;

3) приймати участь у заходах, які проводить Національне агентство.

15. Експерти, які порушили передбачені цим Положенням вимоги, виключаються зі складу експертів Національним агентством, а у разі перебування їх у складі галузевої експертної ради – зі складу такої галузевої експертної ради. Вчинення експертом порушень цього Положення також є підставою для притягнення його / її до відповідальності, передбаченої відповідними нормативно-правовими актами Національного агентства.

7. Акредитація освітніх програм іноземними акредитаційними агентствами та незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти

1. В Україні визнаються сертифікати про акредитацію освітніх програм, виданих іноземними акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України (далі – визнані іноземні акредитаційні агентства).

2. Національне агентство має право ініціювати зміни до переліку визнаних іноземних акредитаційних агентств.

3. У випадку акредитації освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством, інформація про акредитацію такої програми в установленому порядку вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4. У разі внесення до Єдиної державної електронної бази з питань освіти відомостей про акредитацію освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством, заклад вищої освіти письмово повідомляє про це Національне агентство упродовж 5 робочих днів з дня внесення таких відомостей та надсилає до Національного агентства переклад висновку відповідного іноземного агентства українською мовою. Цей переклад оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства.

5. Акредитація освітніх програм визнаними іноземними акредитаційними агентствами прирівнюється до акредитації Національного агентства.

6. Акредитація освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством не потребує підтвердження Національним агентством. За цією програмою на період дії сертифікату про акредитацію заклад вищої освіти має право видавати диплом державного зразка.

7. Програми, акредитовані визнаними іноземними акредитаційними агентствами, з ініціативи закладу вищої освіти можуть бути акредитовані Національним агентством у відповідності до вимог цього Положенням за спрощеною процедурою, визначеною та оприлюдненою Національним агентством.

8. Сертифікати про акредитацію освітніх програм, видані незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, акредитованими Національним агентством в установленому порядку, прирівнюються до сертифікатів про акредитацію Національного агентства. Відомості про такі сертифікати вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти в установленому порядку.

9. Національне агентство має право залучати до проведення процедури акредитації освітньої програми акредитовані ним незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

8. Фінансування акредитаційної процедури

1. Фінансування акредитаційної процедури здійснюється за рахунок закладів вищої освіти, які подали документи для проведення акредитації відповідно до пункту 8 цього Положення. Оплата послуг за проведення

акредитаційної процедури має проводитись на рахунок Національного агентства відповідно до проведеного ним розрахунку.

2. При проведенні Національним агентством розрахунку оплати послуг за проведення акредитаційної експертизи враховуються:

1) оплата праці членів експертної групи:

2) оплата праці керівника та членів експертної групи за попереднє вивчення акредитаційної справи в розмірі сто двадцять відсотків та сто відсотків прожиткового мінімуму відповідно;

3) оплата праці керівника та членів експертної групи за фактичну кількість відпрацьованих у закладі вищої освіти днів (включаючи підготовку мотивованого звіту) у розмірі сімдесят п’ять відсотків та шістдесят відсотків прожиткового мінімуму за кожний робочий день відповідно;

4) оплата витрат, пов‘язаних з роботою експертної групи безпосередньо в закладі вищої освіти у розмірах, визначених додатком 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 р. № 98 «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів», а також витрат на проїзд таких експертів до навчального закладу та у зворотному напрямку – у розмірі, що підтверджується відповідними платіжними документами;

5) оплата послуг організаційного характеру, пов’язаних з проведенням Національним агентством, його секретаріатом та відповідною ГЕР Національного агентства акредитаційної процедури та оформленням сертифіката про акредитацію освітньої програми (освітніх програм) - у розмірі трьохсот відсотків прожиткового мінімуму, а з переоформленням, видачею копії, дубліката сертифіката про акредитацію освітньої програми (освітніх програм), - у розмірі п’ятдесяти відсотків прожиткового мінімуму.

3. Кошти за проведення акредитаційної процедури зараховуються до спеціального фонду державного бюджету як власні надходження бюджетної установи з урахуванням вимог Бюджетного кодексу України на рахунок Національного агентства, відкритий в територіальному органі Казначейства, і спрямовуються на оплату Національним агентством витрат, необхідних для забезпечення проведення акредитації, зокрема оплату праці членів експертної групи, оплату витрат, пов‘язаних з роботою експертної групи безпосередньо в закладі вищої освіти, оплату праці членів Національного агентства, працівників його секретаріату, членів галузевих експертних рад, нарахування на заробітну плату, оплата витрат на їх відрядження для участі в засіданнях Національного агентства та галузевих експертних рад Національного агентства, навчання та професійний розвиток членів Національного агентства, галузевих експертних рад Національного агентства, працівників секретаріату Національного агентства, керівників та членів експертних груп, співпрацю Національного агентства з національними та міжнародними інституціями у сфері вищої освіти, зокрема з тими, основним напрямом діяльності яких є забезпечення якості вищої освіти та акредитація, створення та експлуатація офіційного веб-сайту, оплату комунальних послуг, енергоносіїв, витратних матеріалів, оргтехніки, канцелярських витрат, банківських послуг, послуг зв‘язку, здійснення поточного

та капітального ремонту, придбання обладнання та проведення інших витрат. Перелік витрат, необхідних для забезпечення проведення акредитаційної процедури, затверджується МОН за погодженням з Антимонопольним комітетом.

4. Члени Національного агентства та галузевих експертних рад Національного агентства виконують покладені на них функції на підставі укладених з ними цивільно-правових договорів.

5. Кошти, отримані Національним агентством як оплата послуг з проведення акредитаційних процедур, не можуть бути вилучені в дохід державного або місцевих бюджетів.

9. Прикінцеві положення

1. Відповідальність за дотримання цього Положення та контроль за виконанням його вимог несуть зазначені в Порядку посадові особи відповідно до їх функціональних обов’язків.

2. Наведені в Порядку процедури можуть регламентуватися окремими документами (поясненнями, інструкціями тощо).

3. Положення оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства та розміщується в електронному реєстрі його основної чинної нормативної бази діяльності.

ЛИСТ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

№	Номер аркуша			Підстава для внесення змін	Дата внесення змін	ПІБ відповідального за внесення змін
	зміненого	нового	вилученого			

ЛИСТ РОЗСИЛАННЯ

№	Назва підрозділу	Посада	ПІБ